

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 19P/82/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513204063
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2014:7513204063.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou v právnej veci navrhovateľa Y. F., nar.XX.X.XXXX, bytom L. XX, R. nad V., zastúpeného JUDr. Slávkou Kováčovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, na Štúrovej č.20, proti odporkyni Z. F., nar. X.X.XXXX, bytom R. XXX, v konaní o rozvod manželstva a o úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej X. F., nar.XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice

r o z h o d o l :

Manželstvo navrhovateľa Y. F. a odporkyne Z. F. rodenej K., uzavreté dňa XX.X.XXXX v K. kostole v O., zapísané v knihe manželstiev H. úradu O., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X sa r o z v á d z a .

Maloletá X. F., nar.XX.X.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky. Právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok ostáva zachované obom rodičom.

19P/82/2013

- 2 -

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej X. sumou 90,-Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, do rúk matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

S t y k otca s maloletou X. súd n e u p r a v u j e a ponecháva ho bez obmedzenia, podľa dohody rodičov.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť Slovenskej republike trovy štátu, vo výške 249,01,-Eur, na účet Okresného súdu Košice - okolie, do 15-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Náhradu trov štátu v sume 249,01,-Eur súd n e p r i z n á v a .

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predmetom konania je rozvod manželstva a úprava práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode.

Navrhovateľ návrhom podaným dňa 19.3.2013 na tunajšom súde žiadal, aby súd rozviedol jeho manželstvo s odporkyňou s odôvodnením, že v manželstve pretrváva dlhodobý a hlboký trvalý rozvrat, ktorý spôsobil vzájomné odcudzenie oboch manželov, do takej miery, že navrhovateľ už nemá záujem na obnove ich spoločného manželského života. V prípade rozvodu manželstva s odporkyňou navrhol zveriť maloletú X. do svojej starostlivosti, zo strany matky určiť výživné pre maloletú X. v sume 30,-Eur mesačne a styk matky s maloletou X. navrhol ponechať bez obmedzenia. Eventuálne navrhol nariadenie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov u maloletej X., v dvojtýždňových intervaloch, bez nároku na určenie vyživovacej povinnosti oboch rodičov.

19P/82/2013

- 3 -

Odporkyňa sa k návrhu navrhovateľa vyjadrila písomne, s návrhom na rozvod manželstva vyslovila súhlas, v prípade rozvodu navrhla, aby súd maloletú Natáliu zveril do jej starostlivosti a zo strany otca určil výživné vo výške 130,-Eur mesačne a styk otca s maloletou ponechal bez obmedzenia. S návrhom na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vyslovila svoj nesúhlas.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, znaleckým dokazovaním znalca z odboru psychológie, odvetvie klinickej psychológie detí, oboznámením ich sobášneho listu, rodného listu maloleťého dieťaťa, ako aj s ďalším obsahom spisového materiálu a zistil tento stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 22.1.2011. Obaja majú slovenskú národnosť a sú štátnymi občanmi SR, u oboch sa jedná o prvé manželstvo. Z manželstva pochádza maloletá dcéra X., nar.XX.X.XXXX, ako aj maloletá dcéra Y., nar.X.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 16C/55/2014, zo dňa 28.4.2014, právoplatným 11.6.2014 bolo zapreté otcovstvo navrhovateľa Y. F. k maloletej Y., nar.X.X.XXXX.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení uviedol, že manželstvo s odporkyňou uzavrel po približne 4 a pol ročnej predmanželskej známosti z lásky. Problémy v manželstve podľa neho nastali potom, ako sa navrhovateľ vrátil z Nemecka, kde pracoval a to v dôsledku toho, že mali manželia finančné problémy. K tomu sa pridružili problémy v dôsledku spolužitia manželov v rodičovskom dome navrhovateľa medzi jeho matkou a odporkyňou, preto sa manželia presťahovali k rodičom odporkyne. No napriek tomu problémy pretrvávali aj ďalej a manželia prestali spoločne žiť od 29.9.2012. Navrhovateľ sa dozvedel o novej mimomanželskej známosti odporkyne, preto už odporkyňu nemá rád. Od tej doby manželia spolu nežijú, nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nehospodária, intímne spolu nežijú, spoločne nevychovávali svoje spoločné dieťa. Navrhovateľ už nemá záujem na obnove ich spoločného manželského života a na podanom návrhu trvá.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že dôvody rozporov s manželom nastali kvôli tomu, že nemali s navrhovateľom samostatne bývanie, bývali u rodičov navrhovateľa, pričom svokra jej neustále

zasahovala do ich spolužitia. Manželom sa nepodarilo vyriešiť ich partnerskú krízu, odporkyňa už nemá záujem obnoviť spolužitie s navrhovateľom, nemá ho už rada. Potvrdila mimomanželský vzťah. Na pojednávaní dňa 4.7.2014 uviedla, že s novým partnerom, otcom maloletej Y. už nežije, od tej doby sa výrazne zlepšila komunikácia s navrhovateľom, napriek tomu s rozvodom súhlasí, nakoľko navrhovateľ nemá záujem na obnove spolužitia.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

19P/82/2013

- 4 -

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 Zák. o rodine.

V danom prípade súd dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené v dôsledku dlhodobého odcudzenia a ich manželské spolužitie už neplní svoj účel a ani jeden z manželov nemá záujem obnoviť manželské spolužitie. Preto súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je trvalo a hlboko rozvrátené a preto ho rozviedol.

Navrhovateľ počas svojho vyjadrenia uviedol, že žiada zveriť maloletú X. do svojej starostlivosti, z dôvodu, že matka sa nestatočne stará o maloleté dieťa, dieťa na stretnutia s otcom chodí špinavé, neupravené, matka žije spoločenským spôsobom života, a často sa chodí zabávať s priateľmi, pričom dieťa je na neho citovo viazané a v domácnosti jeho rodičov, kde býva, by malo maloleté dieťa vytvorené všetky podmienky na výchovu.

Odporkyňa so zverením maloletej X. do starostlivosti otca vyslovila nesúhlas, nesúhlasila ani s nariadením striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov u maloletej X.. Uviedla, že nie pravdou tvrdenie, žeby bolo dieťa zanedbané a bez dozoru. Podľa nej je maloletá X. na matku silne citovo naviazaná, vzhľadom na svoj vek.

Kolízny opatrovník navrhol, nakoľko sa rodičia nevedeli dohodnúť o zverení maloletej X. do starostlivosti jednému z rodičov, eventuálne o striedavej starostlivosti, aby súd pribral do konania znalca z odboru pedopsychológie, za účelom posúdenia vhodnosti výchovného prostredia u maloletého dieťaťa na čas po rozvode rodičov.

Do konania súd pribral znalkyňu PhDr. Y. R., z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí, ktorá vypracovala znalecký posudok č.21/2013 zo 19.12.2013. V závere posudku znalkyňa konštatuje nasledovné: Osobnostná štruktúra otca je diferencovaná a sociabilná, primárne s extravertovanou sociálnou inklináciou. V sociálnej komunikácii je dominantný, primerane družný, živý, ľahko nadväzuje kontakty, v emocionálnej sfére je labilnejší s tendenciou k impulzívnejším reakciám. Je praktický, sebaistý, spokojný sám so sebou, patologická symptomatológia zistená nebola. Osobnostná štruktúra matky je primerane diferencovaná a integrovaná. Temperamentovo inklinuje k extravertii, je úzkostnejšia, ale úzkosť nedosahuje pásmo patológie. Emocionálne je labilnejšia, ale prispôsobivá,

ústretová, nesebecká, schopná prebrať zodpovednosť. Maloletá X. má vytvorené pozitívne citové väzby k oboj rodičom. Aktuálne preferuje pozíciu matky, ale otca neodmieta. S oboma rodičmi komunikuje spontánne, bez zábran. Neboli znalkyňou zistené negatívne vplyvy niektorého rodiča pri výchove maloletej. Psychologický vývin a emotívne prežívanie maloletej je primerané jej veku, bez známkov negatívneho prežívania rozpadu rodiny. Na výchovu maloletého dieťaťa majú predpoklady obaja rodičia. Napriek tomu znalkyňa odporúča vzhľadom k veku a k pohlaviu

19P/82/2013

- 5 -

maloletej zveriť ju do starostlivosti matky, aktuálne neodporúča striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov. Styk s otcom odporúča čo najširší, podľa možností neobmedzený, po dohode s matkou.

Otec maloletej nesúhlasil so závermi znaleckého dokazovania, v písomnom vyjadrení uviedol, že podľa neho znalkyňa dostatočne neodôvodnila svoje stanovisko k zvereniu maloletej X. do starostlivosti matky, neberúc do úvahy skutočnosť, že maloletá je na neho citovo viazaná, pri rozlúčke s ním plače, u matky nemá vlastnú izbu, maloletá má veľa aktivít s rodinou otca. Matka má diagnostikovanú epilepsiu, je otáznou, či zvládne výchovu dvoch maloletých detí sama.

Znalkyňa Dr. R. sa písomne vyjadrila k námietkam otca, pričom uviedla, že na závere znaleckého posudku trvá a meniť na ňom nič nechce. Podľa znalkyne maloletá X. v čase vypracovania posudku nastúpila do vývinovej fázy sebauvedomovania, pričom sa jedná o obdobie, ktoré okrem množstva faktorov vyžaduje dodržať aj jednotný výchovný vplyv na dieťa. Nejednotné striedanie výchovných zázemí môže v tomto štádiu túto fázu negatívne predlžovať. Pokiaľ ide o skutočnosť, že matka nežije už s novým partnerom znalkyňa uvádza, že závery znaleckého posudku nemôžu dopredu rátať so všetkými životnými udalosťami. Pokiaľ ide o zdravotný stav matky (epilepsia), záznamy o poslednom epizáchvate matky sú z roku 2009.

Matka maloletej X. súhlasila so závermi znaleckého dokazovania, pokiaľ ide o jej zdravotný stav uviedla, že od narodenia maloletej X. nemala žiadne epileptické záchvaty, zdravotne sa cíti v poriadku, pravidelne raz ročne absolvuje lekársku kontrolu, berie pravidelne lieky.

Kolízny opatrovník súhlasil so závermi znaleckého dokazovania, navrhol zveriť maloletú X. do starostlivosti matky, konštatoval, že v jej doterajšej starostlivosti neboli nedostatky výchovy zistené. Zo strany otca navrhol určiť primerané výživné a styk otca s maloletou ponechať bez obmedzenia, podľa dohody rodičov, ktorá už toho času funguje.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi znaleckého dokazovania, predmetný znalecký posudok považuje za presvedčivý, objektívny a dostatočne odôvodnený, pričom obaja rodičia boli vyšetrení rovnakými resp. rovnocennými metódami. Znalkyňa v závere jednoznačne konštatuje, že s poukazom na vek maloletej, jej vývinovú sebauvedomovaciu fázu, pohlavie maloletej a jej citový vzťah k matke nie je v záujme maloletého dieťaťa nariadenie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, eventuálne jeho zverenie do starostlivosti otca, aj keď majú obaja rodičia osobnostné predpoklady na výchovu maloletej Natálie. Tieto tvrdenia si osvojil súd pri hodnotení dôkazov a konštatuje, že je v záujme zabezpečenia optimálneho emocionálneho a sociálneho vývinu maloletého dieťaťa ponechať ho v starostlivosti matky, u ktorej neboli vykonaným šetrením zistené nedostatočné podmienky na výchovu maloletého dieťaťa a takto mu stabilizovať jeho výchovné prostredie.

Preto vzhľadom na vyššie odôvodnené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a zveril maloletú X. na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Súčasne súd akceptoval dohodu rodičov o neobmedzenom styku otca s maloletou X.. Zo strany otca bolo potrebné určiť k maloletej X. vyživovaciu povinnosť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Navrhovateľ, otec maloletej X. žije v rodičovskom rodinnom dome, vedie spoločnú domácnosť s rodičmi. Pracuje ako operátor v spoločnosti P., s.r.o. F., kde má trvalý pracovný pomer. Príjem z práce uviedol vo výške 480,-Eur mesačne, iný príjem nemá. Medzi svoje výdaje uviedol cestovné do práce vo výške 120,-Eur mesačne, príspevok na bývanie (do inkasa) rodičom vo výške 100,-Eur mesačne, na stravu vo výške 100,-Eur mesačne. Svoje výdaje navrhovateľ nezdokladoval. Iné vyživovacie povinnosti nemá.

Z potvrdenia o príjme, vystaveného zamestnávateľom navrhovateľa vyplýva, že tento mal za obdobie od 6/2013 do 5/2014 čistý priemerný mesačný príjem vo výške 505,16,-Eur.

Odporkyňa, matka maloletej X. žije spolu s maloletou X. a maloletou Y. v jeden a pol izbovom byte, v podnájme, na adrese R. XXX, sama. Toho času je na materskej dovolenke, poberá materskú vo výške 230,-Eur mesačne a rodinné prídavky na dve deti. Iný príjem nemá. Platí nájomné vo výške 250,-Eur mesačne. Finančne jej vypomáha jej matka. Maloletá je v celodennej starostlivosti matky, je zdravá.

Pri určení výživného zo strany otca, ako povinného rodiča vychádzal v danom prípade súd z možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov i odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Určil výživné po odpočítaní nevyhnutných nákladov (bývanie, strava, cestovné), ktoré považuje súd za primerané možnostiam a schopnostiam otca a primeraným potrebám maloletého dieťaťa, s poukazom na jeho vek a zdravotný stav. Súd u otca nezohľadnil celú výšku výdajov na bývanie a cestovanie, nakoľko tieto výdaje otec súdu nezdokladoval, má za to, že výdaje na cestovanie do práce, uvedené v sume 120,-Eur mesačne sú nadhodnotenou sumou, a to vzhľadom na vzdialenosť práce otca a jeho bydliska, Košice - Byster a späť. Je povinnosťou otca usporiadať si svoje mesačné výdaje tak, aby vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu nebola ohrozená. Navyše otec nemá iné vyživovacie povinnosti. U matky súd zohľadnil jej osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktorá svoj podiel na vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom plní aj hodnotou práce vynakladanej pri ich opatere a uhrádzaním nákladov na bývanie a každodennú starostlivosť o ne.

Vzhľadom na všetky doposiaľ uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že výživné tak, ako je určené vo výrokovej časti tohto rozsudku odráža všetky aspekty odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj možností a schopností otca.

O trovách štátu súd rozhodol podľa ust. § 148 O.s.p. a štátu priznal právo na náhradu trov, ktoré platil za vykonané znalecké dokazovanie - znalecký posudok PhDr. R. a vzhľadom na charakter sporu, ako aj výsledok dokazovania ich náhradu priznal tak, že polovicu zaviazal navrhovateľa na jeho zaplatenie, v sume 249,01,-Eur a druhú polovicu v sume 249,01,-

19P/82/2013

- 8 -

Eur štátu nepriznal, s poukazom na majetkové pomery u odporkyne, nakoľko dospel k záveru, že u odporkyne sú splnené podmienky na oslobodenie od zaplatenia súdnych poplatkov.

Podľa ust. § 144 O.s.p. súd vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania, nakoľko v tomto prípade súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali náhradu trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje

v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

U p o z o r n e n i e : Podľa § 27 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva

prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Podľa odseku 2 manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.